

เรื่อง

นำเอาพุทธธรรมมาประยุกต์
ใช้กับชีวิตประจำวันให้เป็นสุข
และประวัติของวัดเขื่องกลาง อ.เขื่องใน
จ.อุบลราชธานี

โดย

อ. รังสิต

หรือ มหาอ่อน ภิญญะศักดิ์

ผู้เขียน

คำนำของผู้เขียน

นับตั้งแต่ผู้เขียนได้ศึกษาหาเพศไปสู่วรรณกรรม เป็นครูประจำโรงเรียนห่างไกลจากญาติพี่น้อง ชาวบ้านเข็องกลางก็เป็นเวลานานแล้ว ยังไม่มีโอกาสได้มาทำบุญใหญ่ๆ ร่วมกับญาติพี่น้องสักครั้งเลย ทำเป็นประหนึ่งว่าคนใจจืดใจดำ ไม่เหมาะสมกับที่ได้บวชเรียนมานานเลย ทั้งนี้เพราะผู้เขียนไม่มีโอกาสสร้างความร่ำรวยให้แก่ตนได้สักที และแม้จะส่งเคราะห์ญาติ ส่วนตัวก็หมดเงินไปเลยไม่มีโอกาสนำชนให้รับตัก เพราะตักมาแล้วก็มีคนขออยากตักด้วย จึงให้ทานเขาไป

มาบัดนี้โอกาสทองของผู้เขียนมาถึงแล้ว จึงได้แต่งหนังสือเรื่องประวัติของวัดเข็องกลาง อ.เข็องใน และปฏิบัติตามพุทธธรรมนำชีวิตให้มีความสุข หรือการนำพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันให้เป็นสุข เพื่อเป็นการให้ทานในข้อที่ว่า สัพพทานํ ชมมทานํ ชินาติ การให้ทานชนะการให้ทานทุกอย่าง และเพื่อญาติพี่น้องจะเก็บไว้อ่านดูด้วยบุญของผู้เขียนไปนานๆ ขอเชิญอ่านเนื้อหาสาระของเรื่องได้แล้ว
ณ บัดนี้

เนื้อเรื่อง

ท้องถิ่นในย่านที่เราอยู่มิชื่อว่า เมือง ไม่ว่าจะ
 เป็นชื่อของบ้าน ชื่อของหนอง จนกระทั่งชื่อของ
 อำเภอ ก็มีคำว่าเมืองติดอยู่แทบทั้งสิ้น เช่นว่า บ้าน
 ของ หนองเมือง อำเภอเมือง ชวนให้คิดถึงความ
 หมายถึงคำว่า เมือง เสียั้นกระไร เมือง แปลว่า
 ใหญ่ ว่า โต และตามประวัติที่นักโบราณคดีได้ค้น
 พบก็มีว่า สาเหตุที่อำเภอนั้นชื่อเช่นนั้นเป็นเพราะ
 เมื่อหลายร้อยปีมาแล้ว ท้องถิ่นหรือย่านสถานที่แถบ
 นั้นมีการทำนบขึ้นฝายเป็นคันค้ำออกชาย และในบ้น
 ฝายของที่นั้นมีรูปร่างใหญ่โต มันคงแข็งแรงกว่าของ
 ท่อน จึงมีชื่อว่า เมืองใน อีกอย่างหนึ่งท้องถิ่นใน
 ย่านนั้นหนองน้ำชื่อ หนองเมือง แปลว่า เป็นหนอง
 ที่ค่อนข้างจะใหญ่กว่าหนองอื่นๆ นานๆ เข้าก็เลย
 เรียกคำว่า เมือง นติดไปกับชื่อของอะไรต่อมิอะไร
 ไปหมด เช่นชื่อของบ้าน ก็มีคุ่มบ้านเมืองอยู่กลางๆ
 บ้าง คุ่มบ้านเมืองโนเพราะอยู่ข้างโนเข้าไปอีกบ้าง
 คุ่มบ้านเมืองหนองไสบ้าง คุ่มบ้านเมืองสว่างบ้าง

ผู้เขียนถึงกับได้ยินเรียกกันว่า บ้านเข่งชัทวนก็มี
นะกรับ ค่อมามีการตั้งชื่อเรียกนามอำเภอ ผู้คนทั้ง
หลายก็เลยเสนอชื่อว่าอำเภอเข่งโน ให้เราได้เรียก
ขานกันมาจนกระทั่งทุกวันนี้ .

ประวัติวัดบ้านเขืองกลาง

วัดบ้านเขืองกลางตั้งขึ้นเมื่อวันเดือนปีใด ใครเป็นผู้ตั้งผู้เขียน (มหาอ้อน ภิญญะศักดิ์) ยังไม่เคยค้นพบเอกสารหลักฐานปรากฏมาก่อน เท่าที่ผู้เขียนได้มาบวชเป็นสามเณรกับท่านอาจารย์พระอุปัชฌาย์ควน กุศุตส์โต เมื่อ พ.ศ. 2485 ท่านเล่าให้ผู้เขียนฟังว่า ท่านเป็นคนคุ้มบ้านเขืองสว่าง พออุปสมบทแล้วได้ขึ้นไปจำพรรษาอยู่วัดบ้านนาสันวล อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น เป็นเวลาถึง 9 ปี แล้วได้ลงมาอยู่วัดบ้านเดิม แต่ไม่อยู่วัดสว่างมาอยู่วัดเขืองกลาง ทรัพย์สินของวัดทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นโบสถ์ ศาลาโรงธรรม และกุฏิ ตลอดจนพืชพันธุ์ไม้ผล คือ มะพร้าว คั้นหมาก มะม่วง ถั่วแระเป็นของที่ตัวท่านเองมาสร้างขึ้นทั้งนั้น หรือวัดนั้นจะมีมาก่อนหน้านั้นแล้ว ท่านจะมาครองที่หลังก็อาจจะเป็นได้

จะอย่างไรก็ตาม วัดบ้านเขืองกลางสมัยที่ผู้เขียนยังอยู่ในสมณะเพศ พ.ศ. 2485 ถึง 2488 ระยะเวลาที่ยังเป็นสามเณรก็มีท่านพระอุปัชฌาย์ควนเป็นเจ้าอาวาส

แต่ท่านก็มีความชราภาพมากแล้ว การบริหารปกครองพระภิกษุสามเณร ตลอดจนการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติตกอยู่ในความรับผิดชอบของท่านพระมหาเหลื่อม ซึ่งเป็นรองเจ้าอาวาสทั้งนั้น อนึ่งสถานสถานแห่งนี้เป็นสถานที่ผลิตมหาเปรียญมีชื่อหลายคน ก่อนสมัยของผู้เขียนถอยหลังไปอีกสัก 10 ปี มีศิษย์กับอาจารย์คู่หนึ่ง ลงไปศึกษาเล่าเรียนปริยัติธรรมที่วัดประทุมคงคา (วัดสำเพ็ง) กรุงเทพมหานคร คือมีพระอาจารย์คำ บุญเอื้อ ซึ่งมีศักดิ์เป็นลุงของพระมหาสมหมาย บุญเอื้อ เพราะเป็นพี่ชายของพ่อจันดี บุญเอื้อ พร้อมกับสามเณรสอน มรดกเขียว ผลของการเรียนปรากฏว่าท่านอาจารย์เรียนไม่สำเร็จ ไม่ได้เป็นมหาเปรียญเพราะท่านมีสุขภาพไม่ดี แต่สามเณรสอนสอบได้มหาเปรียญถึง 6 ประโยค เป็นพระมหาสอน มรดกเขียว ป.ธ.๖ และใน พ.ศ. 2481 ท่านอาจารย์คำ ก็ได้ถึงแก่กรรมภาพจากไป ส่วนพระมหาสอนก็สึกออกมา รับราชการเป็นครูประจำชาติ

ยุคต่อมาถึงยุคของผู้เขียนได้มาบวช เป็นตาม
 เฉร จาก พ.ศ. 2485 ถึง พ.ศ. 2487 สอบได้นัก
 ธรรมตรี-โท-เอก ปีละหนึ่งชั้น ท่านอาจารย์มหา
 เหลี่ยม เห็นว่าเรียนหนังสือดีจึงฝากให้ไปเรียนต่อที่
 สำนักวัดกลางเมืองอุบล กับท่านอาจารย์มหาปรีชา
 โดยเรียนบาลีไวยากรณ์ และแปลลงกรรมบทผลของการ
 การเรียนจากปี พ.ศ. 2488 ถึง พ.ศ. 2490 ก็สอบ
 ได้มหาเปรียญ 3 ประโยค พ.ศ. 2491 สอบประโยค
 ป.ธ. 4 ได้ทั้งๆ ที่ยังเป็นสามเณรแล้วได้ลงไปศึกษา
 ต่อประโยค ป.ธ. 5 ที่วัดสังเวชวิศยาราม บางตำรา
 พระนคร ในปี พ.ศ. 2492 และได้อุปสมบทเป็นพระ
 ภิกษุที่นั่น ในปี พ.ศ. 2490 สอบบาลีประโยค ป.ธ. 5
 ตกปี พ.ศ. 2493 จึงสอบได้แล้วก็จำพรรษาอยู่วัด
 สังเวชจนถึงปี พ.ศ. 2494 ผลปรากฏว่าสอบมหา ป.ธ.
 ต่อไปอีกไม่ได้ เพราะไม่ได้ตั้งใจเรียน

ปี พ.ศ. 2495 ท่านพระครูทินิจศีลคุณได้ลงไป
 เยี่ยมขอร้องให้ขึ้นมาเป็นครูสอนบาลีไวยากรณ์ ที่มา
 ตูภูมิมบ้านเกิดผู้เขียนก็ได้รับคำท่าน ในขณะนั้นท่าน

ได้เล่าให้ฟังว่า มีชายหนุ่มคนหนึ่งคนบ้านสว่างมา
 ทำงานอยู่ที่โรงเลื่อยที่เทเวศร์ บ่นว่าเบื่อโลกกฤหัสถ์
 อยากจะบวชเป็นพระขอให้ท่านมหา กับผม ไปชัก
 ชวนให้เขาไปบวชให้ได้จริงๆ นะ เขาชื่อคำมี นาม
 สกต จรูญแสง ผลของการไปชักชวนก็ได้ผลจริงๆ
 นั่นคือสาเหตุที่ชาวบ้านเขื่องกลางจะได้ แก้วมณีมาไว้
 ที่บ้าน ปัจจุบันก็คือ พระครูสาธุกิจโกศลในยุคสมัย
 ที่ท่านพระครูพินิตศีลคุณ ได้ปกครองบริหารวัดบ้าน
 เขื่องกลางนั้นท่านก็ได้สร้างกุฏิ และส่งก่อสร้าง
 ถาวรวัตถุหลังใหม่ขึ้นแทนของเก่า อันเป็นมรดก
 เดิมของญาติท่านดวนหมดทุกอย่าง ผู้เขียนจะกล่าว
 ถึงเฉพาะ พระอุโบสถหลังใหม่ในปัจจุบันนี้โบสถ์
 หลังนี้เป็นโบสถ์คอนกรีตเสริมเหล็ก คือเสา
 หรือข้อจะเป็นไม้ก็เฉพาะแต่เครื่องบนอันได้แก่ ไม้
 คร่าว สะยั และระแนงเท่านั้น ตรงไหนจะเป็น
 เครื่องรองรับน้ำหนักมากๆ ก็ใช้คอนกรีตเสริมเหล็ก
 ทั้งนี้ พระอุโบสถหลังนี้นับว่าเป็นศิลปกรรมล้ำค่า
 มาก เพราะมีลวดลายศิลปกรรมของนายช่างจิตรกร

ได้ทำขึ้นอย่างประณีตบรรจง มีลวดลายทางศิลปะ
 กรรมให้ดูชมได้ทั้งบานประตูหน้าต่างที่เป็นไม้ และ
 ลวดลายศิลปะกรรมที่เป็นคอนกรีตหรือปูน มีรูป
 เทพนมหรือฝีมือแกะสลักอย่างงดงาม เป็นได้ทั้ง
 ประณีตศิลป์ วิจิตรศิลป์และปฏิมากรรมศิลป์ ศิลปะ
 วัตถุคือโบสถ์หลังนี้สำเร็จเป็นรูปร่างเรียบร้อยขึ้นมา
 ได้ก็ด้วยความมานะพยายามตั้งใจสร้างด้วยแรงวิริยะ
 อุตสาหะของท่านอาจารย์พระมหาเหลี่ยม บัญญาที่โป
 (พระครูพนิตสีลคุณ) พร้อมด้วยผู้เขียน (มหาอ่อน
 ภิญญะศักดิ์) และมีท่านพระครูสาธุกิจโกศล (คำมี
 สาธโก) องค์ปัจจุบัน เฉพาะผู้เขียนเองก็ไม่ได้ลง
 มือทำมากนักเพราะร่างกายไม่แข็งแรง ผู้ที่ได้ลงมือ
 ทำจริงๆอย่างชนิดทุ่มเทกำลังกาย กำลังสติปัญญา
 มากจริงๆก็คือ ท่านพระครูทั้ง ๒ องค์ คือทั้งท่าน
 พระครูพนิตสีลคุณและท่านพระครูสาธุกิจโกศลการ
 สร้างถาวรวัตถุคือโบสถ์หลังนี้ ได้ใช้ความเพียร
 พยายามฟันฝ่าอุปสรรคความยากลำบากมาากเหลือ
 เกิน ครงหนึ่งปรากฏว่าไม้เนื้อแข็งคือไม้กะยอมจาก

สวนใดๆก็หมดไป ท่านพระครูพินิตศัลคุณถึงกับ
ไปซื้อเรือกระแวงลำใหญ่ ซึ่งมีแต่ไม้ดงๆที่จอดอยู่
ท่าตอป่าช้าบ้านกุดกะเสียน และชวนพระภิกษุ
สามเณรขอแรงไปช่วยกันรื้อ ณะนั้นม้พระมหา
อนันต์มาเป็นครูสอนประจำสำนักวัดเขื่องกลาง มา
จากบ้านโนนเพ็กคอนแดง อำเภอวังสามสีก็ช่วย
ไปรื้อด้วย ในวันนั้นพอฉันเพลเสร็จพระผู้ใหญ่ก็จำ
วัดรพลอตตัวไป บรรดาพระภิกษุหนุ่มนักไปว่ายน้ำ
ข้ามลำน้ำช้แข่งกัน จะเป็นเพราะอุบัติเหตุหรือ
อะไรไม่ปรากฏชัด ทำให้พระมหาอนันต์จมน้ำหาย
ไปและถึงแก่กรรมภาพ โดยที่ใคร ๆ ก็ไม่สามารถ
ไปช่วยได้ทัน ก็นับว่าการลงทุนลงแรงสร้างอุโบสถ
หลังนี้ต้องมีการผจญภัย ในการแสวงหาวัสดุมาก่อ
สร้าง ชนิดถึงกับได้เอาชีวิตเข้าแลกกันเลยทีเดียว

จะอย่างไรก็ตาม เมื่อหมดยุคสมัยของท่านพระ
ครูพินิตศัลคุณ โดยที่ท่านได้ถึงแก่กรรมกรรมไปแล้ว
และผู้เขียนก็ได้สึกหาลาเพศ มาเป็นครูประจำตำบล
ก็นับว่าชาวบ้านเขื่องกลางของเรายังมี

โชคดี คือกรุงศรีอยุธยายังไม่สิ้นคนดี เพราะยังมี
 ท่านพระครูสาธุกิจโกศล และพระมหาสมหมาย
 บุญเฮือ เป็นผู้ปฏิบัติงานรับช่วงบริหารปฏิบัติศาสน
 กิจการคณะสงฆ์ ต่อมาผู้เขียนจะกล่าวถึงเฉพาะผล
 งานในด้านความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาวัดให้ม
 ความเจริญทางวัตถุและสำคัญมาก คือการสร้าง
 ฌาปนสถานอันเรียกว่า เมรุสำหรับใช้ในการเผาศพ
 ส่วนการสร้างกุฏิหรือศาลาการเปรียญ หรือกำแพง
 วัดนั้น นับว่าเป็นของธรรมดาที่วัดบ้านใดๆ เขาก็ทำ
 กันอยู่โดยทั่วไป ทราบมาว่าการสร้างถาวรวัตถุคือ
 ฌาปนสถานหรือเมรุเผาศพนั้นเป็นความคิดริเริ่มสร้าง
 สร้างสรรค์ของท่านพระมหาสมหมาย บุญเฮือ ซึ่งท่านอยู่
 ที่วัดโมฬีโลกยาราม ร่วมกันกับครูบาจารย์สพลศรี
 (ขณะนั้นรู้สึกไปเป็นครูแล้ว) และมีท่านพระครูสา
 หุกิจโกศล ได้มีการตกลงวางโครงการร่วมกันโดยฝ่าย
 กรุงเทพฯ จัดกองผ้าป่ามาทอดทุกปี อนึ่งบางบ่ก็มี
 ศิษย์หรือท่านที่เคารพในอาจารย์พระครูสาธุกิจโก
 เมื่อกครั้งที่ท่านยังเป็นคฤหัสถ์ เคยไป

สมุทรปราการ บางบ่อบางปิ้ง บางปู้จักกับเจ้าแก้ว
 โรงงานรู้ว่าท่านมาบวชก็เกิดความเลื่อมใส จะได้นำ
 ผ้าป่ามาทอดร่วมทุนสร้างเมรุจนเป็นผลสำเร็จปรา-
 กฏให้เห็นเป็นเมรุฌาปนสถาน ตั้งตระหง่านอยู่ทุก
 วัน^๕

ปัจจุบัน^๕วัดบ้าน^๕เขากลาง แม้ว่าจะเป็นวัด
 ของหมู่บ้านเล็ก ๆ แต่ภายในวัดก็งามสง่าไปด้วย
 สังก่อสร้างที่เป็นศิลปะวัตถุ ที่เซ็ดหน้าชูตา
 อดแขกคนต่างค้ำท้าวต่างแดนให้ได้ดูได้ชม เป็น
 ขวัญตาอย่างมาก ซึ่งนับว่าเป็นผลงานของทั้งชาววัด
 และชาวบ้านรวมทั้งศรัทธาจากแดนไกล ดังที่กล่าว
 มาช่วยกันสร้างไว้

อนึ่งเพราะเหตุที่ผู้เขียนไม่ได้เกิดมารวย แม้จะ
 ไปเป็นครูก็เก็บเงินไม่ได้จึงไม่ได้มีโอกาสมาพาดู
 พี่น้องชาวบ้านเขากลางทำบุญใหญ่ๆ เช่น บุญกฐินก็
 คิ ผ้าป่าสามัคคีตั้งแต่สึกไปแล้ว แต่ขณะที่ยังบวช
 อยู่ก็ทำเอาไว้บ้างแต่ผู้เขียนก็ไม่เคยล้มชาวบ้าน ญาติ
 พี่น้องเลย จึงคิดหาวิธีทำบุญแบบ สัพพทานิ ฆมม

ใหนๆเราก็ทราบอยู่แล้วว่า ชีวิตร่างกายของ
 ของเราก็คือ ทรัพย์สินสมบัติของเราก็คือ ตามหลักพุทธ
 ธรรมสอนเราว่า มีความเปลี่ยนแปลงมีทุกข์ภัยทุกข์
 ใจในการทำมาหากินเพื่อยังชีพ และตัวเราก็ไม่ใช่
 ของเรา ทรัพย์สินสมบัติทุกอย่างก็ไม่ใช่ของเรา เราเกิด
 จากท้องมารดามาแต่ตัวเปล่าๆ และจะจากโลกนี้ไป
 ก็จะไปแต่ตัวเปล่าๆอย่างแน่นอน อย่างชนิดที่ว่าไม่
 มีอะไรหรือใครจะอยู่ค้างฟ้าได้ แล้วจะมีเหลือให้โลก
 ได้เห็นแต่ความดีกับความชั่วเท่านั้น เราจึงควรไม่
 ประมาทรีบบำเพ็ญคุณงามความดีคือ สร้างบุญชนิด
 ที่เป็นวัตถุที่ถาวร สามารถดูไปได้มานานๆ ไว้แทน
 เราแทนร่างกายคือตัวของเรา สำหรับเป็นอนุสาวรีย์
 เล็กๆ น้อยๆ ตามกำลังทรัพย์สินที่เราพอจะสามารถสร้าง
 ได้ เพื่อให้อนุชนคนรุ่นหลังได้ดู หรือคิดจะเลียน
 แบบก็ตามชาวโลกเถิด

อนึ่งมนุษย์ของเราต่างจากสัตว์ เพราะมีภาษา
 พูด และสติปัญญาอันสมองดีกว่าสัตว์มาก ทั้งยัง
 ฉลาดเฉียบแหลม สามารถประดิษฐ์อักษรขึ้นอ่าน

แทนคำพูดอันเป็นอมตะ สามารถจะเก็บไว้เป็นลาย
 ลักษณะอักษร เป็นเอกสารเก็บไว้ได้นาน ๆ ที่เรียก
 ว่าหนังสือ ดังนั้นเมื่อเราสร้างวัตถุชนิดที่เรียกว่า
 ตัวบุญไว้แทนตัวของเราแล้ว ก็เป็นการสมควรที่จะ
 ต้องแต่งเรื่อง หรือเขียนเรื่องใด เรื่องหนึ่งไว้เป็น
 มรดกประดับวรรณกรรม จะเป็นเชิงร้อยแก้วหรือ
 ร้อยกรองก็ได้ ไว้แทนสติปัญญาความคิดความอ่าน
 ของเรา เพื่อให้อนุชนคนผู้เกิดมาภายหลังจะได้อ่าน
 ได้ดูเพื่อให้รู้ประวัติความเป็นมาว่า ผู้เกิดมาก่อนเรา
 ชื่อนั้นมีถ้ายรูปไว้ ให้เห็นเป็นผู้มีรูปร่างหน้าตาเป็น
 อย่างนั้น ขณะที่เขามชีวิตอยู่เขาเป็นผู้มีความคิด
 ความอ่านสติปัญญา ความรู้ และความคิดเห็นเป็น
 อย่างนั้น

หัดเป็นคนพูดแต่จากที่ไพเราะ อ่อนหวาน
 สمانมิตร อย่าพูดคำหยาบชนิดที่ได้ฟังแล้วไม่ยาก
 กบหาสมาคมด้วย อันที่จริง การพูดเป็นศิลปะติดตัว
 มาแต่กำเนิดที่เรียกว่ามีวาทีศิลปะดี ถ้าเราพูดดี ใช้
 แต่คำไพเราะอ่อนหวาน ก็จะทำให้มีเพื่อนสนิทมิตร

สหายมาคบหาสมาคมกับเรามาก ผู้ที่มีฝีปากดีสามารถจะประกอบอาชีพทำมาหากินสร้างฐานะตัวเองให้เป็นหลักเป็นฐาน ตำแหน่งของนักพูดเก่งสามารถหาเงินได้มาก ๆ มีหน้ามีตาในสังคม เช่น เป็นนักพากย์หนัง ได้ดีเยี่ยม เป็นโฆษกโฆษณาขายยาให้บริษัทใหญ่ ๆ เคยเป็นวิทยากรบรรยายวิชาเอกในมหาวิทยาลัย เคย เป็นนักโต้วาที เคย เป็นผู้โฆษณาประชาสัมพันธ์ประจำหน่วยวิทยุบ้าง เป็นนักจัดรายการประจำสถานีใหญ่ ๆ บ้าง ถ้ามีอัจฉริยภาพหรือพรสวรรค์เป็นพิเศษ ก็จะสามารถเกี่ยวพาราสีให้มีเมียรูปสวยหลาย ๆ คนก็ได้บ้างมีคำพังเพยหรือคำพังเพยยกย่องคนพูดเก่งไว้มากเช่นว่า

ปากเป็นเอกเลขเป็นโท หนังสือเป็นตรีอินทรีเป็นจัตวา
 พูดก็เป็นศรีแก่ปาก   พูดไม่ตีปากมีดี
 ชัดด้วยชัดซามเกิดผล   ชัดคอคคนเกิดโทษ

จะอย่างไรก็ตาม ยังมีข้อตำหนิในวงสังคมทั้งในด้านการพูดและการเขียน ที่เอาคำหยาบมาพูดหรือมาเขียนแทนจนเกิดค่านิยมที่ไม่ดีอยู่มาก เช่น
 ตำนวนว่า

แหม! หนึ่งเรื่องนั้นสนุกเป็นบ้า
หญิงสาวคนนั้น ฉันทมองอยู่แล้วสวยเป็นบ้า
กินอาหารดีกว่าอร่อยเป็นบ้า คำว่าบ้า มีความ
หมายไปในทางลบ

จงพยายามฝึกฝนอบรมจิตใจให้เป็นคนมีหัว
ใจเดียว อย่างหลายจิตหลายใจในการครองชีวิตคู่
(เป็นสามีภรรยาด้วยกัน) อันนั้นก็นับว่าเป็นปัญหาโลกแตก
เพราะเป็นปัญหาแก้ยากมาก ถึงกับมีคำพังเพยกล่าว
ว่า เห็นหมีๆ หีบชันปลามัน หรือเป็นคนประเภท
น้ำนิ่งไหลลึกคนๆ นั้นดังที่เราๆ ท่านๆ เคยเห็น
อยู่ว่า นาย ก. อายุ 48 ปี ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นการพนัน
ทุกชนิด ไม่คบเพื่อนเลว ไม่เกียจคร้านทำการงานมี
งานทำ เงินเดือนก็สูงพอสมควร มีรสนิยมนสูงใน
การแต่งกายพิถีพิถันเป็นพิเศษ รูปหล่อการพูดกับ
เพื่อนเพศชายด้วยกันไม่สู้เก่ง แต่ถ้าได้พูดกับเพศ
ตรงกันข้ามคือ สตรี โดยเฉพาะยังสาวหรือมีครอบครัว
แล้วก็ตาม พูดได้ดีมาก คือสามารถพูดให้หล่อน
ร้องไห้ก็ได้ หัวเราะก็ได้ สรุปความว่าเป็นคนเจ้าชู้

นั่นเอง ผู้ชายที่มีลักษณะนิสัยใฝ่ใจเที่ยว รักเที่ยว
 นั้นแหละมักจะก่อให้เกิดคดีอาชญากรรมทางเพศชนิด
 ไม่มีชีวิตอยู่คู่โลกได้อีกก็มีมากนะครับ วิธีแก้ปัญหา
 แบบทางพุทธธรรมให้มีความสันโดษ ยินดีเฉพาะใน
 คู่ส่วนตัวเมียของใครของมันอย่าริประพฤตินอกใจของ
 กันและกันให้ รู้จักอึ้งรู้จักพอในเรื่องของกามสุข ถ้า
 อุดกั้นไม่ได้จริง ๆ ก็แสวงหาชนิดที่เป็นหญิงไม่
 ต้องห้ามทั่ว ๆ ไปเท่านั้น

ปัญหาความอยากของคน ประเภทไม่รู้จักพอมี
 มากเหลือเกิน ความจริงคนเรามีความอยากทุกรูปงามๆ
 อยากฟังเสียงเสนาะหู อยากดมกลิ่นหอมๆ อยาก
 ลองลิ้มชิมรสของอร่อยๆ ถูกใจถูกรสนิยม ร่ายกาย
 ก็อยากได้รับสัมผัสนุ่มนวลถูกใจ จิตใจก็อยากรับเอา
 แต่อารมณ์สุนทรีย์ภาพ ฟังดูซิครับ ไม่ใช่แค่คนเรา
 อยากบรรยายเรื่องเดียว บางที่เราคงเคยได้ยินคำพูดที่ว่า
 ทั้งๆ ที่เรามีทรัพย์สินสมบัติมากเราก็ไม่มีความสุข หรือบ้าง
 สาวกุนั้นแต่งงานกันใหม่ได้สัก 7 วัน ทั้งคู่มีฐานะก็ว่า
 รวยทั้งฝ่ายหญิงฝ่ายชาย แต่รสนิยมไม่ตรงกัน ก็แยกทาง

กันเดิน คำว่ารสนิยมนี้แหละสำคัญมาก และจำแนกได้หลายอย่างมาก ให้ผู้อ่านศึกษเอาเองก็แล้วกันนะครับ การแก้ปัญหาคติธรรมก็มีว่า ให้แต่ละฝ่ายประพาศเอาอกเอาใจกันให้รู้จักโอนอ่อนผ่อนตาม ถ้าสามีสืบบุหรีเมียก็ควรเห็นใจเขา ความลับบางอย่างของแต่ละฝ่ายให้ประพาศ ไม่ใช่เป็นใบ้ก็ทำเป็นเหมือนใบ้ ไม่หุหนวกตาบอดก็ทำเป็นหนุหนวกตาบอดในบางกรณี ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ผิดใจกันของแต่ละฝ่าย เหตุการณ์บางเรื่องบางอย่าง ไม่ควรไปสอศแทรกกว่าง่ายให้เกินงาม จะพลอยทำให้เกิดความบาดหมางใจกัน ก็ไม่ควรไปกว่าง่ายล่วงเกิน แต่ทั้งนี้ในกรณีความผิดชัดแจ้ง เราอย่าไปยอมแพ้อะครับ เช่น เห็นสามีกับหญิงอื่นคุยกันอยู่ในห้องสองต่อสอง และประพาศผิดอย่างแน่ชัดอย่างนี้ เราจะไปทำเป็นตาบอดไม่ได้เป็นอันขาด

ข้อพิเศษ

โลกแห่งการแข่งขัน

ถ้าเรามองคุณสมบัติของโลกมนุษย์ ในปัจจุบันนี้แล้ว จะเห็นได้ว่า เป็นโลกแห่งการแข่งขัน คนที่เกิดมาในสภาพที่ยากจน คือไม่ได้เกิดมาบนกองเงินกองทอง หรือ

พูดอีกส่วนหนึ่งว่า ไม่ได้คาบข้อเงินซ้อนทองมาเกิด
 หมายความว่าไม่ได้เป็นหนูกดงข้าวสาร บุคคลประเภทนี้
 แต่ละเรียกว่า ชนชั้นกรรมมาชีพ พยายามดิ้นรนกระเสือก
 กระสนทำงานหามรุ่งหามค่ำ หลังสู้ฟ้าหน้าสู้แดดเพื่อแลก
 กับผลของงานคือเงิน เอามาเพื่อใช้จ่ายในครอบครัว บาง
 พวกก็เป็นประเภทชักหน้าไม่ถึงหลัง มีรายได้ใช้แต่เช้าจน
 ถึงบ่ายเงินก็หมด ตกตอนเย็นไม่มีรายได้มาจ่าย ต้อง
 เตรียมกู่หน้ย็นสินเชามา บุคคลประเภทที่ 2 จำพวกที่ยาก
 จนนี้แหละ จำจะต้องมีคุณธรรมมายึดเหนี่ยวจิตใจไว้ จึง
 จะแข่งขันต่อสู้กับเขาได้ คุณธรรมที่ว่าก็คือ มีความอก
 ทน อดกลั้นต่อความทุกข์ยากลำบาก ที่เรียกว่า ชนคิ
 นั้นแหละประจำใจ คนเราลองขาดคุณธรรมข้อนี้แล้ว จะ
 ทำการงานใด ๆ ทุกชนิดจะต้องแพ้เขาทุกประการ เพราะ
 ชีวิตคือการต่อสู้ คำว่าต่อสู้ก็คือมีความอดทนอดกลั้น ฝืน
 ฝ่าอุปสรรคเพื่อให้แก้ปัญหาไถ้กันเอง คำว่าอดกลั้นนี้ยังมี
 ความหมายไปในทางอดกลั้นต่ออารมณ์วู่วาม โทโสโมโท
 เมื่อเกิดกรณีทะเลาะวิวาทกับใครก็ตาม ถ้าไม่คึกคักยังซัง
 ใจหรืออดกลั้นแล้ว จะเกิดความวิบัติฉิบหายชนิดเจ็บตัว

อย่างสาหัสบ้าง เสียเงินเสียทองบ้าง ถึงกับเสียชีวิตไปบ้าง
ให้คิดแก้ปัญหาชีวิตประเด็นนี้แบบ แพ้เป็นพระชนะเป็น
มาร นั่นแหละดีที่สุด

บุคคลประเภทที่ ๒ ที่เกิดมารวยเพราะพ่อแม่มีมูลรศก
สะสมไว้ให้มาก ๆ พอเกิดมาก็เป็นแบบหนูตกถังข้าวสาร
หรือราชรถมาเกยเขียวแหละจะมองไปทางไหน มีแต่ความ
เจริญทางวัตถุสมบูรณ์แบบทั้งนั้น บ้านหรือก็คือตึกหรือ
อาคารใหญ่โต อัญมณีของมีค่า มีสร้อยคอหนักสิบบาท
ตั้งหลายเส้นบรรดาเพชรนิลจินดา ก็มีอยู่กับเครื่องประดับ
เช่น แหวนบ้าง เข็มขัดบ้าง มีที่ดินอยู่ในทำเลที่เหมาะสม
ติดกับถนนสายเอกตั้งหลายไร่ มีรถยนต์พาหนะอันเป็น
ปัจจัยที่ ๕ พาไปที่ไหน ๆ ก็ได้หลายคันหลายยี่ห้อ แต่
บุคคลประเภทนี้ก็ไม่มีความพอ ยังขาดความอยากอีกชนิด
ชนิดหนึ่งคือ อยากรัง กังนั้น จึงพยายามสร้างความอยาก
กังของตน แข่งกับคนอื่น ๆ เพื่อให้มีเกียรติยศชื่อเสียง
จะอย่างไรก็ตาม ความอยากกังนั้นสร้างยาก เพราะความ
อยากกังไม่สามารถจะหาซื้อมาได้ด้วยเงิน มันมีเป็นสมบัติ

คิดตัวมาตั้งแต่เกิดที่เรียกว่า พรสวรรค์หรืออัจฉริยภาพ หรือสติลปะประจำตัวของแต่ละคน สังเกตดูซิ คนพูดเก่ง ทำงานท่ง่ายในตำแหน่งโฆษกเอก พิธีกรเอก นักพากย์ หนึ่งเอก เรียกว่าคนมีวาทีสติลปะดี คนมีสติลปะคิดตัวมาตั้งแต่เกิดพอโตขึ้นก็ได้เป็นศิลปินเอกในทางเป็นคาราเอกบ้าง จิตรกรเอกบ้าง จินตกรเอกบ้าง นักประพันธ์เอกบ้าง ตลกเอกบ้าง และ ฯลฯ

พระพุทธรูปของเรา ตรัสเน้นเรื่องของกรรม การกระทำของตนไว้ดังนี้

หว่านพืชเช่นใดก็ได้ผลเช่นนั้น ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้รับผลดี ผู้กระทำชั่วย่อมได้รับผลชั่วและว่า ผู้ทำบาปเองย่อมเสร้างอมองเอง ผู้ไม่ทำบาปเองย่อมบริสุทธิ์เอง ความบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์เป็นของ เฉพาะตน คนอื่นจะทำให้คนอื่นบริสุทธิ์หาได้ไม่ นาย ก. ยิงนาย ข. ตาย นาย ก. ย่อมตคนรทง เป็น กือ คิดถูกคิดตระวางได้รับผลกรรมคอบตนเอง ผู้ใดมีความทุกข์ เพราะไม่มีเงินใช้ผู้นั้นจะพ้นทุกข์ ได้เพราะมวีริยะอดสาหะหาเงินมาใช้เอง-

คนจะดีหรือคนจะเลวเพราะชาติตระกูลก็หาไม่
แต่จะดีหรือเลวได้ก็เพราะกรรม คือการกระทำของ
ตนเอง ผู้ใดสร้างอารมณ์ร้ายก็มีโมโหโทโสอันลึกลง
เป็นไฟอยู่ในหัวใจ ลุกแก่อำนาจนกล้มตัวหลงมาพ้อ
แม่ของตนตาย ผู้นั้นก็มีค่าเท่ากับตกรกทั้งเป็น
ตรงกันข้ามผู้ใดมีจิตใจบริสุทธิ์ ไม่สร้างอารมณ์
โกรธคือเป็นคนโง่ ไม่สร้างอารมณ์โมโหคือคนบ้า
สร้างแต่อารมณ์อันทำตนให้ใจบริสุทธิ์ผ่องใสคนนั้น
ก็มีค่าเท่ากับได้ขึ้นสวรรค์ เพราะสวรรค์ แปลว่า
สถานที่รองรับคนมีอารมณ์ดี ดังคำกล่าวที่ว่าสวรรค์
อยู่ในอกนรกอยู่ในใจ ส่วนพระนิพพานแปลว่าดับ
คือถ้าผู้ใดละกิเลสและตัณหาให้ดับไปจากจิตใจ ไม่
มีความโลภ ความโกรธ ความหลง ทำจิตใจให้
ว่างไม่มีทั้งอารมณ์ดี และอารมณ์ร้ายสิงอยู่ในจิตใจ
ใจเป็นกลางว่างจากกิเลสทุกชนิด ดับไฟกิเลสคือ
ราคะ โทสะ โมหะ ตลอดจนอาสวะ
ทั้งปวงได้ก็ถึงพระนิพพาน แต่พระนิพพานนั้นเป็นเรื่อง

ของการปฏิบัติธรรมทางสมณะหรือวิปัสสนากัมมัฏฐาน จะ
มาทำเองง่าย ๆ อย่างการทำบุญทำทาน เป็นเรื่องของ
การฝึกจิตปฏิบัติทำความเพียรทางใจจึงจะบรรลุได้

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ ศิริธรรม 60/22-23 ถ.ชยางกูร อ.เมือง จ.อุบลราชธานี
นายปรีชา พิณทอง ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2529